

ζεται λιμνίον ἢ δεξαμενή. Τὴν συνήθειαν τοῦ νὰ καίωνται εἰς τὰς Ἰνδίας αἱ χῆραι μετὰ τῶν νεκρῶν συμβίωσι δὲν εἶναι τοῦ παρόντος καιροῦ νὰ συζητησώμεν· ἀρκεῖ νὰ εἰπώμεν ὅτι παρόμοια ἔθιμα ἐπεκράτησαν μεταξύ ἄλλων εἰδωλολατρῶν, καὶ διόλου δὲν εἶναι σπάνια τὴν σήμερον, ἐξαιρέτως μεταξύ ἀγρίων τινῶν τῆς Ἀφρικῆς, μολονότι ἀμφιβάλλεται ἂν ἡ θυσία γίνεται τόσον ἐκουσίως ὑπὸ τούτων ὅσον ὑπὸ τῶν Ἰνδῶν. Τὸ αὐτὸ ἔθιμον ἐπεκράτει τὸν καιρὸν τῆς τοῦ Ἀλεξάνδρου ἐκστρατείας. Τώρα δὲ παρακμάζει, ἀπαγορευθὲν ὑπὸ τῆς Βρετανικῆς ἀρχῆς κατ' ὅλην τὴν Ἰνδικὴν αὐτῆς ἐπικράτειαν. Οἱ Μωαμεθανοὶ θάπτουσι τοὺς νεκρούς, ὡς καὶ ἡμεῖς μέχρι τῆς σήμερον, εὐθὺς σχεδὸν ἀφοῦ ἀποθάνωσι· κατὰ συνέπειαν δὲ τῶν περὶ προορισμοῦ δοξασιῶν οὔτε πολλὴν λύπην δεικνύουσιν, οὔτε πολλὰς ἱεροπραξίας μεταχειρίζονται εἰς τοιαύτας περιπτώσεις. Ῥητὰ τοῦ Κορανίου ἀπαγγέλλονται κατ' ὅλην τὴν εἰς τὸ νεκροταφεῖον πορείαν, καὶ ἐπειδὴ ἡ νεκροῦ μεταφορὰ λογίζεται ὑπ' αὐτῶν θανασίμου ἀμαρτήματος ἐξίλαστικῆς, πολλοὶ μεταπιάνουσι. Θάπτεται δὲ τὸ σῶμα πλαγιασμένον ἐπὶ τῆς δεξιᾶς πλευρᾶς, καὶ πρὸς τὴν Μέκκαν ἐστραμμένον. Ὁ Ἰμάμης, ἢ ἱερεὺς, ἀπαγγέλλει προσευχὴν, καὶ καλεῖ τρις τὸν τεθνηκότα κατ' ὄνομα, ἀναφέρει δὲ καὶ τὸ ὄνομα τῆς μητρὸς του. Τοῦτο ἐσυνείδιζον κάποτε καὶ οἱ Ῥωμαῖοι· εἰς δὲ τὴν Ἰρλανδίαν, ὡς καὶ πολλαχοῦ τῆς Ἑλλάδος ἐρωτῶσι τὸν νεκρὸν αἱ μυρολόγητραι διατί ἄρα τὰς ἀφῆκεν, ἂν δὲν εἶχε πᾶν ὅ,τι ἐπέθύμει, καὶ ἄλλα παραπλήσια. Εἰς τὰς Μωαμεθανικὰς κηδείας γίνεται θρήνος ὀλιγώτατος, μολονότι πολλάκις ἐπισκέπτονται τὸν τάφον οἱ συγγενεῖς, στρώνουν ἄνθη, καὶ φυτεύουσι θάμνους καὶ δένδρα πλησίον αὐτοῦ. Εὐρύχωρα κοιμητήρια ἐξῴθην τῶν Μωαμεθανικῶν πόλεων, ἀπὸ κυπαρίσσους ὡς ἐπιτοπλεῖστον κατάφυτα, παριστάνουσι τερπνὸν καὶ σοβαρωτάτον θέαμα.

Οἱ Σῖναι ἐξοδεύουν ἀλύπητα πρὸς ἀπόλαυσιν λαμπρᾶς κηδείας, πολὺν χρόνον πρὶν τοῦ θανάτου ἐτοιμαζόμενοι, καὶ προτιμῶντες ν' ἀφήσωσιν ἀκτήμονα τὰ ἑαυτῶν τέκνα μᾶλλον παρὰ νὰ μὴν ἀξιοθῶσι μεγαλοπρεποῦς ταφῆς. Μεγάλως ποσότητος δαπανῶσιν οἱ ζῶντες διὰ τὰς νεκροθήκας των, αἰτίνας καὶ πολλάκις στέλλονται ὡς δῶρα εἰς γονεῖς καὶ συγγενεῖς ἐπὶ ζωῆς αὐτῶν. Συχνάκις εἶναι κεκοσμημένοι με ζωγραφίας, ἀναγλυφᾶς, καὶ ἐπιγράμματα. Ὁ νεκρὸς στολιζέται με διαφόρους τῶν καλλίστων αὐτοῦ ἐνδύμασιων, καὶ τὸν δίδονται ζωοτροφία διὰ τὸν ἄλλον κόσμον. Πάντες οἱ ἐπισκεπτόμενοι προσκυνοῦσιν αὐτὸν, με βαθρὴν σέβας φερόμενοι, πολλάκις δὲ καὶ συγχαίρονται τὴν οἰκογένειαν διὰ τὴν λαμπρότητα τῆς νεκροθήκης. Ἐνόσω μένει ὁ νεκρὸς εἰς τὴν οἰκίαν, τὸν προσφέρουσι τροφήν, ὡσάκις παρατίθεται ἡ τράπεζα τῆς οἰκογενείας. Ἡ ἐκλογή τοῦ τόπου τῆς ταφῆς εἶναι ὑπόθεσις σπουδαία, καὶ δὲν γίνεται ἄνευ τῆς συμβουλῆς τῶν ἱερέων· πάντοτε προηγείται τοῦ λειψάνου ὁ πρεσβύτερος υἱὸς, καὶ προσποιεῖται ὅτι ἐμποδίζει τάχα τὴν διάβασιν.

Οἱ αὐτόχθονες τῆς Βορείου καὶ Νοτίου Ἀμερικῆς μεταφέρου ἐν γίνει τὰ ὅσῃα τῶν τεθνηκότων (ἀφοῦ διαλυθῇ ἢ ἀφαιρεθῇ ἡ σὰρξ) τετυλιγμένα εἰς δ' ῥματα, ὅπουδῆποτε οἱ προπάτορές των εὐρίσκονται τεθαμμένοι· πολλάκις δὲ ἀπέχουσι τὰ μέγιστα οἱ τόποι οὗτοι, κατὰ συνέπειαν τῆς ἀστάτου ζωῆς των. Πολλὰ φυλαὶ ἀφανίζουσι πᾶν ὅ,τι ἀνήκεν εἰς τοὺς τεθνηκότας, καὶ οὐδέποτε ἀναφέρου ἢ αἰνίττονται αὐτούς.

Αἱ τῆς Ἀφρικῆς βάρβαροι φυλαὶ τελοῦσι λαμπρῶς ἐν γίνει τὰς ἐπικηδεύους πομπὰς των. Αἱ τῶν ἀρχηγῶν καὶ μεγιστάνων συνοδεύονται με ἄνθρωπίνους θυσίας· αἱ σύζυγοι, οἱ δούλοι, οἱ αἰχμάλωτοι, καὶ οἱ ἵπποι των, φονεύονται· τὰ ὄπλα, τὰ ἐνδύματα, καὶ οἱ θησαυροὶ των, θάπτονται μετ' αὐτῶν. Κάμνουσι δὲ καὶ πολλάκις τὰς φρικώδεις ταύτας θυσίας οἱ ἐπιζῶντες, διὰ νὰ ἐξίλεῶσι τὰς σκιὰς τῶν προπατόρων των.

Περίεργον εἶναι νὰ παρατηρῇ τις, πόσον αἱ περὶ τοῦ μέλλοντος ἰδέαι τῶν διαφόρων ἔθνων ἐπενεργοῦν εἰς τὰς ἐπικηδεύους τελετὰς των. Αἱ ἀγριώτεραι φυλαὶ, καὶ τὰ ἐκδοτα εἰς τὴν εἰδωλολατρείαν ἔθνη, φανταζόμενα τὸν μέλλοντα κόσμον ὡς τοῦ παρόντος ὁμοιότατον, συνθάπτουσι τὰ ὄπλα, τὴν τροφήν, καὶ τοὺς θησαυροὺς τοῦ τεθνηκότος, θυσιάζουσι τὰς γυναῖκας, τοὺς ἵππους, καὶ τοὺς δούλους του, με τὴν ἰδέαν ὅτι θέλου εἰσθαι χρήσιμα πρὸς αὐτὸν εἰς ἄλλην κατάστασιν. Οἱ ἀρχαῖοι Ἕλληνες καὶ Ῥωμαῖοι, τῶν ὁποίων ἡ θρησκεία ἦτο πολὺ μᾶλλον ἐξευγενισμένη, ἐφύλαττον μὲν ὀλίγα τινὰ τοιαῦτα (οἷον τὸ βαλλόμενον εἰς τὸ στόμα τοῦ νεκροῦ νόμισμα, ἀπὸ συνήθειαν καὶ δεισιδαιμονίαν), ἀλλὰ τὸ δημόσιον αὐτῶν φρόνημα καὶ ὁ στρατιωτικὸς χαρακτήρ ἐπενήργει ὥστε νὰ μεταχειρίζωνται τοιαύτας μόνον τελετὰς, ὅποια ἐκολάκευον τὴν κενοδοξίαν καὶ ἠρέθιζον τὴν ἐπιμέλειαν τῶν ζώντων, μᾶλλον παρ' οἰασθῆποτε τὴν μέλλουσαν κατάστασιν τοῦ τεθνηκότος ἀφορώσας. Σαμειωτέον δὲ καὶ ὅτι τῶν διαφόρων Χριστιανικῶν αἱρέσεων αἱ διάφοροι δοξασῖαι ἔχουσιν οὐ μικρὰν ἐπιρροὴν εἰς τὰ περὶ τῶν κεκοιμημένων ἔθιμα.

AN ἐκ τῆς κακῆς σου διαγωγῆς περιέπεσες εἰς δυστυχήματα, ζῆθι, καὶ ἔσο εἰς τὸ μέλλον φρονιμώτερος. *AN ἐκ τοῦ σφάλματος ἄλλων, ζῆθι· δὲν εἶσαι ἀξίος ὀνειδισμοῦ. *AN προσεβλήθῃ ἀδίκως ὁ χαρακτήρ σου, ζῆθι· ὁ καιρὸς θέλει ἀφαιρέσειν τὸν μῶμον. *AN ἔχῃς κακοὺς ἐχθρούς, ζῆθι, καὶ φρόντισε ν' ἀποτύχη ἢ κακία των. *AN ἔχῃς ἐμμενεῖς καὶ πιστοὺς φίλους, ζῆθι, νὰ τοὺς χαροποιῆς καὶ προστατεύῃς. *AN ἐλπίζῃς ἀθανασίαν, ζῆθι, καὶ ἐτοιμάσου νὰ τὴν ἀξιοθῆς.

ΕΜΠΟΡΕΙ τις νὰ κατηγορήσῃ τὸν Θεὸν ὅτι δὲν μᾶς ἔδωκεν ἱκανὰ πρὸς εὐδαιμονίαν; *Οχι. ἀναμφιβόλως· διότι ἡ φύσις με ὀλίγα εὐχαριστεῖται· καὶ μ' ἔλον τοῦτο, δυσκόλως θέλεις εὐρεῖν ἄνθρωπον, ὅστις νὰ μὴ παραπονηταί περὶ τινος χρείας, ἀκόμη καὶ ὅταν φαίνεται ἀπ' ὅλα ἐφωδιασμένος· οὕτω δὲ βασιανίζομεθα, ἐνῶ μᾶς ἦτο δυνατόν νὰ εὐδαιμονώμεν καὶ νὰ ἡσυχάζωμεν.